

Stichting Hulp Oost-Europa

Meerjarenbeleidsplan 2010-2013

Vastgesteld 16 december 2009

Voorwoord

De plannen voor de beleidsperiode 2010-2013 van Stichting Hulp Oost-Europa zijn gereed en zijn in dit document vastgelegd. Dat betekent dat voor de komende periode de koers of hoofdlijnen bepaald is. Op basis van evaluatie, bezinning en oriëntatie zijn de keuzes gemaakt die in dit Meerjarenbeleidsplan vastgelegd zijn. De stichting heeft haar visie opnieuw verwoord en tevens de doelgroepen benoemd. Bij het proces van doordenken zijn velen uit de stichting betrokken geweest, onder andere tijdens de beleidsconferenties. Het is boeiend en verrijkend om op deze manier met velen die bij de stichting betrokken zijn het beleid te formuleren.

Op basis van wat aldus gezamenlijk als beleid geformuleerd is wil de stichting de komende beleidsperiode aan de slag gaan. Beleid wordt wel gedefinieerd als 'de manier waarop een organisatie onderweg wil zijn'. Beleid geeft een organisatie richting, stabiliteit en samenhang. Voor het realiseren van de doelstellingen is alleen het formuleren van beleid niet voldoende. Daarvoor is het ook nodig dat mensen in beweging gezet worden. Dat vraagt *betrokkenheid* van mensen om voor de stichting aan de slag te gaan. Het vraagt *bewogenheid* met de doelgroepen waarvoor de stichting zich inzet. Niet minder belangrijk is de *inspiratie* door de boodschap van het Evangelie. En ten slotte noemen we vraagt het *enthousiasme* om vol te houden, ook als het allemaal wat langer duurt.

In Jacobus 1 wordt een belangrijke notie gegeven met betrekking tot het omzien naar anderen en hen in hun moeiten bij te staan. Jacobus noemt dit "de zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader". Geen vrijblijvendheid dus! Wanneer we vanuit dit perspectief kijken naar de koers die de stichting voor de komende beleidsperiode heeft uitgezet, dan is dit een onmisbare en bepalende dimensie. Dit perspectief is voor de stichting en voor allen die in dit werk actief zijn de bron waaraan betrokkenheid en bewogenheid, inspiratie en enthousiasme ontspringen. Dat geldt ook voor allen die het werk van de stichting mogelijk maken: kerkelijke gemeenten, particulieren en bedrijven die voor de financiële middelen zorgen. Maar ook zij die door het beschikbaar stellen van tijd en talenten het werk in praktische zin mogelijk maken: leden van werkgroepen, vrijwilligers, medewerkers en bestuursleden. En niet minder geldt dit ten slotte voor allen met wie en voor wie dit werk gedaan wordt: de onze broeders en zusters in Oost-Europa.

De opzet van het beleidsplan is als volgt.

- Er wordt een opstap gemaakt door lijnen te trekken van het vorige beleidsplan naar het nieuwe en is kort verwoord wat op basis van evaluaties is geconcludeerd.
- Uitgangspunt zijn de twaalf keuzes op hoofdlijnen uit het beleidsplan 2006-2009.
- Vanuit de missie en visie is een SWOT gemaakt en deze SWOT vormt de basis voor de geformuleerde strategische doelen.
- De financiële meerjarenbegroting met toelichting volgt daarna.
- Het Beleidsplan sluit af met een concretisering van de strategische doelen op uitvoeringsniveau. Deze beschrijving is als bijlage toegevoegd.

Mogen allen die bij het realiseren van dit beleidsplan betrokken zijn Gods zegen ervaren.

Drs. Jaap Braaksma
voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1. Uitgangssituatie.....	4
2. Relatie met beleidsnotitie 2006-2009.....	4
3. Missie.....	6
4. Visie.....	6
5. Doelgroepen.....	7
6. Analyse (SWOT).....	8
6.1 Externe ontwikkelingen: kansen en bedreigingen.....	8
6.2 Interne ontwikkelingen: sterkten en zwakten.....	10
6.3 Conclusies.....	11
7. Strategische doelen 2010-2013.....	12
8. Formulering strategische doelen MJB in relatie tot de statutaire doelstelling.....	14
9. Meerjarenbegroting van baten en lasten 2010-2013.....	15
10. Toelichting bij de Meerjarenbegroting 2010 – 2013.....	17
Bijlage: Meerjarendoelen bestuurscommissies.....	21

1. Uitgangssituatie

De doelstelling van Stichting Hulp Oost-Europa is niet wezenlijk veranderd. De aspecten van materiële- en geestelijke hulp zijn sinds de oprichting in 1976 nog steeds aanwezig. Door de jaren heen zijn er verschillende accenten gelegd. De periode voor de 'Wende' werd gekenmerkt door de speerpunten lectuur en individuele materiële hulp. De tijd kort na de 'Wende' kreeg materiële hulpverlening, vanwege de nieuwe mogelijkheden, stevige accenten.

Rond de millenniumovergang kreeg toerusting groeiende aandacht en deze lijn is vastgehouden. Ook in de nieuwe beleidsperiode krijgen vorming en toerusting van gemeenteleden en hoger kader veel aandacht.

In 2004 traden Hongarije, Polen en Slowakije toe tot de Europese Unie en in 2007 volgde Roemenië. Deze ontwikkeling riep vragen op over de noodzaak van hulpverlening. Intussen is gebleken dat ondanks de toetreding tot de EU er voor de contacten van de stichting - vooral op het platteland - niet veel veranderd is. Lang niet iedereen in de genoemde landen heeft deel aan positieve ontwikkelingen. De economische crisis heeft een enorme invloed; economisch gezien is er door verschillende landen een stap terug in de tijd gezet van tenminste een decennium. Deze negatieve invloeden hebben ertoe geleid dat het speerpunt diaconaat nog altijd voluit de aandacht van de stichting verdient.

2. Relatie met beleidsnotitie 2006-2009

De keuzes die in de vorige beleidsperiode zijn gemaakt worden voor een deel ingebracht in de nieuwe beleidsperiode. Het betreft bijvoorbeeld de manier van werken: als diaconale organisatie met eigen contacten en in directe relatie tot het grondvlak van de kerk.

In de afgelopen periode is er een model voor projectmatig werken ontwikkeld en geïmplementeerd. Dit krijgt nog meer accent in de nieuwe beleidsperiode. Dat betekent dat voor nieuwe projecten bij de start de communicatie over de duur van ondersteuning duidelijk zal zijn. Dat vraagt van de relaties waarmee contacten worden onderhouden nadrukkelijker inspanningen op het gebied van kosten- en exploitatiebegrotingen.

Stimuleren van gemeentecontacten neemt binnen het werk van de stichting nog steeds een belangrijke plaats in. Hoewel de manier van werken met lokale werkgroepen en plaatselijke diaconieën tijdrovend is, blijft het belang zichtbaar in de wederzijds ervaren zegen.

De Jongerencommissie heeft in de afgelopen periode een sterke en positieve ontwikkeling doorgemaakt. Datzelfde geldt voor de fondsenwerving, die onder andere met hulp van een extern bureau verder ontwikkeld is. De ontwikkelingen richten zich in beide gevallen op de digitalisering van de maatschappij en daarmee ook op de verjonging van de achterban.

Het toerustingsbeleid is opnieuw geformuleerd en krijgt de komende jaren als speerpunt het met elkaar in contact brengen van relaties in Oost-Europa, om binnen de eigen context kennis en ervaring uit te wisselen. Het toerusten van presbyters van lokale gemeenten is hierbij een aan het grondvlak gerelateerd speerpunt.

Vooruitkijkend naar de nieuwe beleidsperiode is gestreefd naar zowel aandacht voor het inhoudelijk karakter van de projecten, als naar goede verdeling tussen pastoraat, diaconaat en apostolaat. Het Meerjarenbeleidsplan voorziet in de mogelijkheid om naast de bestaande contacten in Oost-Europa nieuwe gebieden en contacten in beeld te krijgen.

De kennis en ervaring die in tientallen jaren zijn opgebouwd, zullen meer gedeeld worden met de achterban, waaronder ook de lokale werkgroepen en diaconieën.

De interne structuur van de stichting is met betrekking tot de werkwijze van bestuur en werkverbanden in de afgelopen periode herijkt en bijgesteld, zodat effectiever gewerkt kan worden.

3. Missie

Stichting Hulp Oost-Europa ondersteunt verwante kerkelijke gemeenten en christelijke organisaties in Oost-Europa bij het vervullen van hun Bijbelse roeping op het gebied van pastoraat, diaconaat en apostolaat. Ze doet dit vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid.

4. Visie

- *Grondvlak primair*

Stichting Hulp Oost-Europa kiest ervoor om vooral te werken op het niveau van de lokale christelijke gemeente. Ze stimuleert het onderhouden van contacten tussen individuele gemeenten in Nederland en Oost-Europa.

Kerkelijke structuren erkennen we waar mogelijk maken we er gebruik van. Daarnaast onderhouden we contacten met organisaties die taken vervullen die in het belang zijn van onze doelstelling, zoals het opleiden van het kerkelijk kader, het uitgeven van christelijke lectuur en het bieden van christelijke zorg of onderwijs.

- *Direct en indirect*

Om doelgericht en efficiënt te kunnen werken, vinden we het belangrijk zelf een intensief netwerk van contacten in ons werkgebied te onderhouden. We ervaren echter dat 'onze armen vaak te kort zijn'. Om de reikwijdte van de hulp te vergroten, zetten we daarom onze kennis en ervaring ook in ten dienste van anderen, zoals lokale werkgroepen of andere organisaties die betrokken zijn op onze doelstelling en ons werkgebied.

- *Vraag en verantwoordelijkheid in contacten centraal*

Stichting Hulp Oost-Europa wil delen in de verantwoordelijkheid van gemeenten, kerken en organisaties waar ze contacten mee onderhoudt, maar neemt deze verantwoordelijkheid niet over. De stichting sluit aan bij hun eigen vraag, voor zover deze past in onze missie en visie.

- *Gericht op pastoraat, diaconaat en apostolaat*

Het gemeente-zijn staat centraal in het werk van stichting Hulp Oost-Europa. Dit omvat

- pastoraat: de zielszorg door middel van bezoekwerk en verkondiging;
- diaconaat: hulpverlening aan de armen (binnen en buiten de gemeente);
- apostolaat: evangelisatie onder hen die buiten de kerk zijn en het benaderen van hen die van de kerk zijn vervreemd (missionaire betrokkenheid).

In onze contacten willen we de ontwikkeling op al deze terreinen stimuleren.

- *Immaterieel en materieel*

De steun die Stichting Hulp Oost-Europa wil geven is immaterieel (gebed, bemoediging, kennis en ervaring) en materieel (geld en goederen). Bij het leggen van contacten staan de geestelijke ontmoeting met predikanten, ambtsdragers en gemeenteleden en het verkrijgen van kennis van het grondvlak van de kerken centraal. Ondersteuning van projecten kan daaruit voortvloeien. Projectbezoeken hebben naast de zakelijke kant ook een toerustende kant. Belangrijk voor de stichting zijn in dit kader projecten op het gebied van vorming en toerusting, die het grondvlak van de kerken versterken.

- *Wederkerig*

De ontmoetingen met lokale gemeenten en het onderlinge geestelijke contact geven aan het werk een sterk wederkerig karakter. De herkenning rond Bijbelse thema's en vragen versterkt de onderlinge banden en geeft contacten een diepere dimensie dan alleen een projectmatige.

5. Doelgroepen

De stichting heeft haar statutaire grondslag geformuleerd in termen van het gereformeerd belijden. Dat is relevant voor de positionering en de communicatie met de achterban in Nederland. In Oost-Europa zijn er echter geen kerken die alle drie de Formulieren van Enigheid hanteren als hun belijdenisgeschriften. Daarom worden contacten aangegaan met die gemeenten, kerken en organisaties waarin er herkenning is rond het gereformeerd belijden.

Via deze contacten wil de stichting vooral de volgende doelgroepen bereiken:

- *Het kader van de kerkelijke gemeenten*

Hiermee worden allen bedoeld die een taak vervullen in de gemeente. Toerusting en vorming van deze doelgroep is van groot belang voor het geestelijk leven in de gemeenten.

- *Kinderen en jongeren (binnen en buiten de kerk)*

Vanuit de gedachte dat kinderen en jongeren de toekomst van de gemeente zijn, in de zin van continuïteit, wordt extra aandacht besteed aan de vorming en toerusting van deze doelgroep. Ook buiten de kerk/gemeente leven kinderen en jongeren die bereikt moeten worden met het evangelie. Daarom hebben ook evangelisatieactiviteiten prioriteit.

De activiteiten van de jongerencommissie door middel van werkvakanties zijn tevens gericht op het realiseren van contacten tussen jongeren in Nederland en in Oost-Europa.

Onderwijsprojecten richten zich vooral op de jongste groepen.

- *Kwetsbare groepen (binnen en buiten de kerk)*

De zorg voor deze brede doelgroep wordt vanuit een diaconale visie ingevuld. De stichting heeft in dit verband vooral arme gezinnen, kinderen, ouderen, Roma, daklozen en verslaafden op het oog.

De hulp wordt geboden aan hen die deze nodig hebben, onafhankelijk van ras of godsdienst.

Dit levert in sommige gemeenten in de Hongaarse gebieden spanning op als het gaat om

hulp aan Roma. Stichting Hulp Oost-Europa ziet hierin echter een opdracht om de gemeenten in Oost-Europa bewust te maken van de diversiteit en veelkleurigheid van Gods schepselen voor wie het Evangelie ook bestemd is.

6. Analyse (SWOT)

6.1 Externe ontwikkelingen: kansen en bedreigingen

In Oost-Europa

- *Politiek: instabiliteit*

Er zijn sinds de Wende in 1989 heel wat jaren verstreken. Democratische processen als verkiezingen zijn intussen ingeburgerde processen geworden. Opvallend is dat de leidinggevendenden van voor 1989 op verschillende plaatsen weer opduiken in de politiek. De ontwikkelingen na 1989 hebben niet de welvaart gebracht die werd verwacht. In diverse landen is er nog altijd een grote werkloosheid. In de landen die inmiddels toegetreden zijn tot de Europese Unie, voltrekken zich enorme ontwikkelingen. De stichting ziet echter nog weinig voortgang in het tot stand brengen van een sociaal vangnet van enige betekenis. Daardoor missen grote groepen van de bevolking (gepensioneerden, Roma, daklozen) aansluiting bij de positieve ontwikkelingen.

- *Economisch: recessie*

Door de recessie wordt de tweedeling groter en krijgen veel mensen in de samenleving het zwaarder. De groeiende tegenstellingen leiden tot sociale onrust. Nationalistische groeperingen grijpen die aan om een negatief verband te leggen met de toetreding tot de Europese Unie. De crisis verzwakt de positie van de regeringen; bovendien zorgt de crisis voor nog minder financiële beleidsruimte voor het ontwikkelen van een goed sociaal vangnet.

- *Maatschappelijk: toenemend materialisme, trek naar de steden, vergrijzing*

Door de open grenzen zijn talloze arbeiders vanuit Polen, maar ook vanuit Roemenië, naar landen in West-Europa getrokken, om daar voor kortere of langere tijd te werken. Deze arbeid levert inkomsten voor de thuislanden op. In veel gevallen blijven de kinderen van de vaak jonge ouders die in het Westen gaan werken achter bij de grootouders en worden door hen opgevoed. Wat dit gaat betekenen voor de snel veranderende maatschappij is nog niet te zeggen. De recessie in Europa leidt ertoe dat veel Oost-Europese werknemers terugkeren naar hun thuislanden, omdat hen vaak als eerste ontslag wordt aangezegd. Hierdoor ontstaat extra werkloosheid.

De mogelijkheid van kredietverstrekking door de banken heeft het materialisme sterk aangewakkerd. Er konden leningen worden afgesloten tegen hoge rentes. Uit de media blijkt dat veel van deze leningen in euro's zijn afgesloten. Dit is negatief in tijden van crisis, omdat de lokale valuta zijn waarde verliest en de inflatie groter wordt. Nu zijn velen niet in staat aan hun financiële verplichtingen te voldoen, met alle negatieve gevolgen van dien.

De trend dat jongeren na hun studie niet terugkeren naar de dorpen zet zich voort. Voor jongeren is er geen werk te vinden op het platteland. De christelijke gemeenten op het platteland hebben erg te lijden van deze ontvolking.

De Wereldbank signaleerde in 2007 een afname van de bevolkingsgroei in Oost-Europa en daarmee samenhangend een vergrijzing. Een oproep aan de regeringen om maatregelen te

nemen, heeft nu toe weinig tot geen effect, omdat de aandacht van regeringen volledig wordt ingenomen door de gevolgen van de crisis die in 2008 is ingezet.

Er is een toenemende discriminatie van Roma waar te nemen. In de nieuwsberichten is er sprake van het zoeken naar een zondebok voor minder goede ontwikkelingen.

- *Kerkelijk*

- *Hongaars Gereformeerde Kerk: onverwerkt verleden (geen zuivering), naar binnen gericht, nationalisme*

De Hongaarssprekende kerken in de verschillende landen verkeren nog steeds in een moeilijke periode van ontwikkeling. De stichting signaleert een sterke drang naar centralistisch denken vanuit de bisschoppelijke bureaus. Dit veroorzaakt bij sommige organisaties - en soms bij individuele predikanten - spanning in de contacten met de stichting of met andere partijen in het buitenland.

De interne gerichtheid van de Hongaars Gereformeerde Kerk is moeilijk te doorbreken. Evangelisatiewerk is een moeilijk gespreksonderwerp in de breedte van de kerk. Hoewel er op de bisschoppelijke bureaus een departement voor de zending is, wordt er weinig gedaan aan toerusting van plaatselijke gemeenten om missionair gemeente-zijn op het grondvlak van de kerk gestalte te geven. Ook het sterker wordende (extreme) nationalisme is geen stimulans om de blik ook buiten de kerkgrenzen te richten. De stichting is blij met gemeenten die wel naar buitengerichte activiteiten ontplooiën.

- *Evangelisch Roemeense Kerk (BER): kerkstructuur en vernieuwing, ouderen en jongeren*
De sterk hiërarchische kerkstructuur zorgt voor spanningen tussen jongeren en ouderen in de beleving van hun geloof en vormen van gemeente-zijn die daarmee samenhangen. De leiding van de kerk zet alle zeilen bij om de groepen met elkaar in gesprek te houden. Deze kerk is ondanks de interne zorgen sterk naar buiten gericht (missionair).
- *Evangelische kerk in Polen en protestanten in Bosnië: gemarginaliseerd in maatschappij*
Deze kerken verkeren in een uitgesproken minderheidspositie. Desondanks zoeken ze naar mogelijkheden om zich te positioneren in de maatschappij. Men gebruikt daarvoor diaconale projecten, maar ook evangelisatieactiviteiten.

In Nederland

- *Economische crisis*

Ook in Nederland hebben we te maken met de gevolgen van de recessie. Tot in 2009 heeft dat niet geleid tot een terugval in de donaties aan de stichting door de trouwe achterban. De stichting verwacht daardoor in de planperiode te kunnen rekenen op gelijkblijvende, en bij extra fondsenwervende inspanningen mogelijk licht stijgende inkomsten.

Mochten de inkomsten toch (sterk) teruglopen, dan kan tijdig worden ingegrepen op het niveau van de projectbestedingen, doordat er geen contractuele projectverplichtingen zijn. Ook zijn er weinig projecten waarvan de stichting hoofdfinancier is.

- *Beeldvorming: EU-landen hebben hulp minder nodig dan in het verleden*

In Nederland overheerst de gedachte dat de landen die zijn toegetreden tot de Europese Unie nu (bijna) op ons welvaartsniveau moeten zitten. Dit is echter geen juist beeld van de werkelijkheid. Er bestaat in Oost-Europa nog veel armoede.

- *Geefgedrag: vluchtiger, concreter, belevingsgericht*
De stichting heeft een trouwe achterban die haar welwillend ondersteunt, maar deze verouderd. De algemene trend onder jongere gevers is dat zij minder binding hebben met een organisatie, maar een 'klik' willen hebben met een project.
- *Kerkelijk: voortgaande ontkerkelijking, individualisering*
Ondanks veel bezinning op en activiteiten rond missionair gemeente-zijn in de kerken, vertonen de kerkgang en de betrokkenheid bij het geloof een neergaande lijn. Die ontwikkeling kan ook invloed hebben op de achterban van de stichting.
De maatschappelijke trend van individualisering zet zich ook door in de kerkelijke gemeenten, mogelijk vertraagd maar wel gestaag. Dat betekent dat binding met organisaties voor goede doelen minder sterk wordt. Tegelijkertijd scheidt deze ontwikkeling voor de stichting mogelijkheden voor verbreding van de achterban.

6.2 Interne ontwikkelingen: sterkten en zwakten

Projectmatig werken

In de afgelopen periode is een start gemaakt met projectmatig werken. Het nieuwe format dat ontwikkeld is voor projectbeschrijvingen helpt om het verloop van projecten beter te volgen en te evalueren. De stichting constateert dat het afronden van project vanwege het karakter van veel lopende projecten niet gemakkelijk is. In veel gevallen waarin met steun van Stichting Hulp Oost-Europa een initiatief is gestart, heeft het projectcontact een structureel karakter gekregen. Bij het opmaken van de balans met betrekking tot projecten en nieuwe projectkeuzes, is vastgesteld dat het aantal projecten steeds groter wordt. Er is behoefte aan heldere keuzes in de soorten en het aantal projecten die ondersteund worden en de criteria waaraan deze moeten voldoen.

Samenwerking

Stichting Hulp Oost-Europa onderhoudt contacten met verschillende organisaties. Beoogd wordt, waar dat zinvol en mogelijk is, structureel of ad hoc samen te werken en kennis en ervaringen uit te wisselen.

De praktijk leert echter dat het moeilijk is om daadwerkelijke samenwerking op korte termijn te realiseren. Samenwerken betekent dat de doelstelling(en) van de betrokkenen dicht bij elkaar moeten liggen. Samenwerking kan alleen dan gerealiseerd worden wanneer het werkgebied dat geografisch mogelijk maakt en de context waarbinnen gewerkt wordt dezelfde is als die van de stichting.

Beleidsvorming

- In de achterliggende periode is aandacht besteed aan de vraag hoe meer jongeren betrokken kunnen worden bij de stichting. De jongerencommissie heeft een meerjarenwerkplan aangeboden dat door het bestuur is aanvaard. Vanwege de mogelijke spin off is een goede uitvoering van dit plan belangrijk.

- Er is veel aandacht geweest voor de ontwikkeling van beleid rond fondsenwerving. In 2006 heeft de Commissie Fondsenwerving een eerste rapport gepresenteerd. Dit rapport is de basis voor de visie op publiciteit en fondsenwerving.
In 2008 heeft een extern bureau een scan gemaakt van de database van de stichting en de daaruit voortvloeiende mogelijkheden voor fondsenwerving. De aanbevelingen in dit rapport dienen als basis voor de verdere ontwikkeling van fondsenwervingsactiviteiten.
- De commissie Lectuur, Vorming en Toerusting werkt aan een herbezinning op criteria en beleid met betrekking tot de projecten van de commissie. Zwaartepunt daarbij blijven de speerpunten die vanuit Oost-Europa geformuleerd worden. Ook is het gewenst om het samenspel van de commissie met de landenteams binnen de stichting te herformuleren.
- Een van de uitgangspunten van de stichting is het werken 'van grondvlak naar grondvlak', de lokale gemeenten als de basis van de kerk. Dat is het kader waarbinnen nieuwe contacten tussen lokale gemeenten bevorderd worden. Het voornemen uit het beleidsplan 2006-2009 om het concept van DEP (Diaconaal Evangelisatorische Projecten, aangaan van gemeentecontact waarbij het geestelijke karakter van het contact voorop staat) opnieuw te bezien is nog niet opgepakt. Wel zijn er activiteiten geweest om de bestaande gemeentecontacten te versterken en nieuwe contacten tot stand te brengen.
- De onderwijsprojecten spitsen zich toe op betrokkenheid bij Romaonderwijs en stimuleren van kleuteronderwijs.

Mensen en organisatie

Het stemt tot vreugde te kunnen constateren dat er veel vrijwilligers bij het werk van de stichting betrokken zijn.

Er is echter blijvend behoefte aan mensen die zich willen specialiseren om de taken op te pakken. Het is noodzakelijk om de feitelijke kennis over Oost-Europa te vergroten. Met op de taken gespecialiseerde mensen kunnen bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen op het gebied van fondsenwerving of projecten in kaart gebracht worden.

6.3 Conclusies

- Uit de analyse kan geconcludeerd worden dat de hulp aan onze bestaande contacten in de nieuwe beleidsperiode over het algemeen nog hard nodig is. Door de economische recessie is er sprake van een sterke terugval. Veel mensen in de landen van het werkgebied van de stichting zijn weer terug op het welvaartsniveau van tien jaar geleden. Tevens is als gevolg van materialisme en nationalisme een verharding in de maatschappij waar te nemen, die zich uit in geweld tegen minderheden.
- De stichting ziet de zorg voor kwetsbare groepen als een van de speerpunten van de gemeenten. In de snel seculariserende maatschappij blijven toerusting en vorming van kinderen en jongeren en het evangelisatiewerk eveneens belangrijke aandachtspunten. Ook de toerusting en vorming van het kerkelijk kader dat leiding geeft aan de gemeenten verdient prioriteit. De hulp op het gebied van nieuwbouw en renovatie zal verminderen.

- Op de langere termijn kan de omvang van de materiële hulp op onderdelen mogelijk verminderd worden, mede afhankelijk van het economisch herstel. Daardoor ontstaat ruimte om nieuwe contacten (gemeenten) te helpen. Omdat het uitbreiden van het netwerk veel tijd vraagt, is het noodzakelijk daar nu al beperkt mee te starten. Dit zal ook leerzaam en inspirerend zijn voor de stichting. De ervaringen kunnen mede de basis vormen voor beleidskeuzes in een volgende meerjarenbeleidsperiode.
- De huidige projecten dienen nog eens kritisch tegen het licht te worden gehouden. Passen ze voldoende binnen de prioriteiten, worden het er niet te veel en lukt het om lopende projecten af te sluiten als elders nieuwe gestart worden?
- Om optimale steun te kunnen bieden en de juiste beslissingen te nemen, moet de stichting de kennis up to date houden en uitbreiden en samenwerken met anderen. Daarnaast is het belangrijk de financiële risico's te beheersen en de effectiviteit van projecten te bewaken.
- Om over voldoende middelen te blijven beschikken voor het werk, zijn inspanningen noodzakelijk voor een juiste beeldvorming van ons werk bij de achterban van de stichting en moet ingespeeld worden op het veranderend geefgedrag.

7. Strategische doelen 2010-2013

1. Stimuleren van een evenwichtige invulling door de kerkelijke gemeenten of organisaties in Oost-Europa van de taakvelden pastoraat, diaconaat en apostolaat. Hierbij ligt het accent op de doelgroepen van de stichting, namelijk het kerkelijk kader, kinderen en jongeren en kwetsbare groepen.

Beoogd resultaat:

- Jaarplannen zijn gericht op de drie taakvelden en doelgroepen. Nieuwe projecten zijn vanuit deze taakvelden en doelgroepen te motiveren.

2. Doorontwikkelen van het projectmatig werken.

Beoogde resultaten:

- Er zijn afspraken over de omvang van het projectenbestand in relatie tot de intensiviteit van de begeleiding.
- Kennis van projectmatig werken binnen de stichting is vergroot en verder geïmplementeerd.
- Projectaanvragen worden samen met de aanvragers opgesteld.
- Er zijn projectcriteria vastgesteld en geïmplementeerd voor nieuwe projecten.
- Bij het voorzien in noodhulp gelden bovengenoemde projectcriteria niet. Wel wordt na het opzetten van noodhulpvoorzieningen gestimuleerd samen te werken met lokale overheden, en de bijdrage van Stichting Hulp Oost-Europa als project te formuleren.
- Bestuurscommissies geven in hun werkplannen aan hoe ze bestaande projecten die niet passen binnen de visie of die niet voldoen aan de criteria, willen bijsturen of op een aanvaardbare termijn zullen afbouwen.

3. Verkennen van nieuwe gebieden.

Beoogde resultaten:

- De landenteams hebben enkele contacten gelegd in nieuwe gebieden.
- Na drie jaar heeft een evaluatie plaatsgevonden op basis waarvan beleid is ontwikkeld voor de toekomst van de hulpverlening in deze nieuwe gebieden.

4. Vergroten van kennis over Oost-Europa en specifieke vraagstukken.

Beoogde resultaten:

- Er is een werkgroep ingesteld die relevante kennis en informatie verzamelt en deze deelt binnen de stichting. De taakstelling en werkwijze van de werkgroep zijn beschreven, de bemensing is geregeld.
- Ook in Oost-Europa zijn enkele contactpersonen bereid gevonden de werkgroep periodiek te informeren over ontwikkelingen op politiek, maatschappelijk en kerkelijk gebied.
- Er is kennis en beleid ontwikkeld met betrekking tot Roma.

5. Samenwerking en kennisdeling intensiveren met lokale werkgroepen en andere organisaties.

Beoogde resultaten:

- De visie op gemeenteccontacten op basis van geestelijk contact (DEP) is geactualiseerd.
 - Er is twee keer per jaar een thematische of geografische werkgroepavond georganiseerd.
 - Jaarplannen zijn besproken met verwante hulporganisaties. Waar relevant is gebruik gemaakt van elkaars kennis of samengewerkt.
- Behalve als samenwerkingspartner functioneert de stichting, waar zinvol, ook als intermediair voor contacten in Oost-Europa en in Nederland.

6. Samenwerking bevorderen tussen contacten in Oost-Europa: benoemen, versterken, capacity building (werken aan eigen kennisniveau).

Beoogd resultaat:

- In het kader van vorming worden mensen bij elkaar gebracht om op thema's hun kennis en ervaring te delen. Deze plaatselijke uitwisseling kan zowel gebeuren op theologisch gebied als op andere terreinen, zoals bijvoorbeeld kinderwerk of diaconale projecten. De landenteams maken dit concreet in hun jaarplannen.

7. Stichting Hulp Oost-Europa profileren als kenner van Oost-Europa en promoten van een juiste beeldvorming.

Beoogd resultaat:

- Jaarlijks is een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd rond een hoofdthema.

8. Fondsenwerving op peil houden/verbeteren.

Beoogd resultaat:

- De speerpunten uit de fondsenwervingsanalyse zijn uitgevoerd.

9. Betrokkenheid van jongeren vasthouden en uitbouwen.

Beoogd resultaat:

- De actiepunten in het beleidsplan jongeren 'Naar het onbekende land' zijn geprioriteerd en uitgevoerd.

10. Optimaliseren (kantoor)organisatie.

Beoogd resultaat:

- De bemensing en werkwijze van kantoor en commissies zijn afgestemd op het werkaanbod. Er is binnen de beperkte mogelijkheden een optimum gevonden tussen betaalde en vrijwillige inzet.

8. Formulering strategische doelen MJBP in relatie tot de statutaire doelstelling

Na het formuleren van het meerjarenbeleid voor de periode 2010-13 zijn de strategische doelen naast de statutaire doelstelling van de stichting gelegd. Het doel hierbij is om te zien of er discrepantie zit tussen beide doelen. Aan de ene kant is geconstateerd dat de strategische doelen in lijn zijn met de statutaire doelstelling. Aan de andere kant wordt in de strategische doelen sterk accent gelegd op jongeren en HOE als kenniscentrum. De vraag is of dat betekenis moet hebben voor de statutaire doelstelling. Gezien het feit dat voorlichting, en daarmee samenhangend HOE als kenniscentrum, een CBF vereiste is om op te nemen in de statutaire doelstelling is het voornemen hieraan dit jaar te voldoen. Besloten is dat het opnemen van een doelgroep (als achterban) niet wenselijk is.

9. Meerjarenbegroting van baten en lasten 2010-2013

(in euro's)

	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2.013
Baten:				
Baten uit eigen fondsenwerving	1.376.000	1.389.000	1.408.000	1.427.000
Baten uit beleggingen	21.000	21.800	22.700	23.500
Overige baten	5.000	5.000	5.000	5.000
Som der baten	<u>1.402.000</u>	<u>1.415.800</u>	<u>1.435.700</u>	<u>1.455.500</u>
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen:				
Doelstelling Voorlichting/bewustmaking	75.673	74.082	68.520	79.202
Doelstelling Voorbereiding en coördinatie SH	74.773	76.452	77.718	78.512
Doelstelling Verstrekte steun (SH)	<u>1.054.828</u>	<u>1.061.993</u>	<u>1.075.326</u>	<u>1.090.182</u>
	1.205.274	1.212.527	1.221.564	1.247.896
Bestedingratio (bestedingen/totaal baten)	86,0	85,6	85,1	85,7
Werving baten				
Kosten eigen fondswerving	128.893	133.550	143.115	135.073
Kosten van beleggingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	128.893	133.550	143.115	135.073
In % van baten eigen fondswerving	9,4	9,6	10,2	9,5
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	67.833	69.723	71.021	72.531
Kostenratio (kosten beheer en administratie/ totaal baten)	4,8	4,9	4,9	5,0
Som der lasten	<u>1.402.000</u>	<u>1.415.800</u>	<u>1.435.700</u>	<u>1.455.500</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat				

Resultaatbestemming	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2.013
Toevoeging/onttrekking aan:				
*continuïteitsreserves	0	0	0	0
*overige reserves	0	0	0	0
*bestemmingsfonds	0	0	0	0
Toelichting:				
Baten uit eigen fondsenwerving	1.376.000	1.389.000	1.408.000	1.427.000
Goederen in natura	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>
	1.256.000	1.269.000	1.288.000	1.307.000
Nalatenschappen en legaten	<u>-10.000</u>	<u>-10.000</u>	<u>-10.000</u>	<u>-10.000</u>
	1.246.000	1.259.000	1.278.000	1.297.000
Waarvan algemene ontvangsten	<u>-487.000</u>	<u>-492.000</u>	<u>-499.600</u>	<u>-507.215</u>
Te ontvangen bestemmingsgelden exclusief goederen in natura	<u>759.000</u>	<u>767.000</u>	<u>778.400</u>	<u>789.785</u>
Begrote bestedingen				
Doelstelling SH	1.054.828	1.061.993	1.075.326	1.090.182
Toerekening verstrekte steun	<u>-77.038</u>	<u>-78.695</u>	<u>-79.841</u>	<u>-80.527</u>
	977.790	983.298	995.485	1.009.655
Goederen in natura	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>
Werkplannen	<u>857.790</u>	<u>863.298</u>	<u>875.485</u>	<u>889.655</u>

10. Toelichting bij de Meerjarenbegroting 2010 – 2013

Het Meerjarenbeleidsplan 2010 – 2013 is gebaseerd op de financiële beleidsuitgangspunten zo als die door het bestuur tot dusver, in continuïteit, worden toegepast. De onzekerheid en de mogelijke ontwikkelingen in de nabije toekomst tengevolge van de wereldwijde financiële crisis en de invloed van de recessie in ons land maken het niet eenvoudig om de koers uit te zetten voor het financieel meerjarenbeleid.

Stabilisatie van het ontvangstenniveau, inclusief een bescheiden inflatiecorrectie en kostenbeheersing vormen het bestuurlijke uitgangspunt voor deze periode.

Uitgangspunten bij de Meerjarenbegroting

De vastlegging van de uitgangspunten, zo als die zijn besproken, vastgesteld en goedgekeurd in de vergaderingen van het bestuur en de Raad van Toezicht, is als volgt.

A. Baten uit eigen fondsenwerving

Ontvangstenniveau donaties, giften en schenkingen

Het bestuur kiest, onder de gegeven omstandigheden, voor het uitgangspunt van stabilisatie van het ontvangstenniveau op het niveau van de werkelijke ontvangsten 2008 plus een kleine inflatiecorrectie; te weten 2010 1%, 2011 1%, 2012 1,5% en 2013 1,5%.

Argumenten:

1. Gerichte activiteiten van de Commissie Fondsenwerving in 2010 en volgende jaren, mede in relatie tot de fondsenwervingsanalyse en aanbevelingen van ons adviesbureau;
2. De trouwe achterban en de doorwerking van de vernieuwde redactieformule en combi-ola's, bij onze publicitaire uitingen, in het geefgedrag van de donateurs;
3. Het effect van het onderhouden van persoonlijke contacten met "grote gevers";
4. Mogelijke groei van projectontvangsten op basis van nieuwe initiatieven van de werkgroep OndernemersPlus;
5. Ten slotte, nieuwe geldwervingsimpulsen via nieuwe toepassingen op de website.

Dit leidt tot de volgende financiële uitkomst:

Het werkelijke ontvangstenniveau 2008 minus goederen in natura (transporten) = € 1.234.000 plus inflatiecorrectie: 2010 € 1.246.000, 2011 € 1.259.000, 2012 € 1.278.000, 2013 € 1.297.000.

- **Nalatenschappen en legaten** (stelpost € 10.000): de ontvangsten zijn doorgaans op jaarbasis bescheiden.
- **Ontvangen goederen in natura** (€ 120.000): De situatie in het depot Delft en het uitgangspunt ten aanzien van de beschikbaarheid van de depotruimte zijn bekend. Het bestuur staat een beleid voor dat er vraaggericht wordt gewerkt. Deze werkwijze wordt in het depot gepraktiseerd, met uitzondering van de

transporten voor het Kinderziekenhuis en Oekraïne-transporten. Het aanbod van kwaliteitsspullen kan in de praktijk de bestuurlijke beleidsopvatting soms overstijgen. Om die reden wordt het begrotingsniveau op een niveau van € 120.000 gehandhaafd voor de periode 2010/2013.

B. Baten uit beleggingen

- Het door het bestuur gehanteerde beleid met betrekking tot beleggingen is om de vrij beschikbare geldmiddelen zo veel mogelijk risicoloos vast te zetten op een spaar- of depositorekening. Dit wordt nog versterkt door de al enige tijd financieel onrustige markten. Er wordt naar gestreefd om, met begrenzing van het risico, binnen de gegeven mogelijkheden te streven naar een zo hoog mogelijke renteopbrengst. Vanuit het oogmerk van risicospreiding kan het bestuur, mede op basis van de (onderlinge) rating van banken, kiezen voor het onderbrengen van de beschikbare liquide middelen bij meerdere banken.

De baten bestaan daarom uitsluitend uit rente van de spaar- en depositorekeningen (ASN, ING en RABO). De renteontwikkeling is in de huidige economische situatie een tamelijk onzekere factor. Door de actueel lage rentepercentages op spaarrekeningen en deposito's zal een rendement op het niveau van 2008/9 vrijwel zeker niet worden gerealiseerd.

C. Overige baten

- Een bescheiden stelpost resultaat verkoop artikelen (€ 3.000);
- De verkoopopbrengst van oude ansichten wordt door de betreffende vrijwilliger soms bestemd voor een specifiek projectdoel; aannames overige verkoopopbrengsten per jaar (t.b.v. Overige baten: € 2.000).

D. Besteed aan doelstellingen.

Het bestedingenniveau is groot vanuit beschikbaarheid van de middelen. Dit is vervolgens op basis van de werkplannen voor de komende periode, met behulp van prioritering, planmatig onderbouwd.

E. Werving baten

Uitgangspunt voor de kosten eigen fondsenwerving is consolidatie van het niveau van het Fondsenwerving/PUB Budget. Het budget voor 2010 is geïndexeerd met 1% (op het structurele niveau van 2009 met een omvang van € 151.750) Deze deelbegroting, met budgetkarakter, wordt door de Commissie Fondsenwerving en Publiciteit van jaar tot jaar gedifferentieerd programmatisch worden ingevuld. In de meerjarenbegroting zijn de geïndexeerde budgetten opgenomen.

Normering kosten eigen fondsenwerving

Het bestuur is van oordeel dat de kosten eigen fondsenwerving (in 2009 € 139.000) niet meer mogen bedragen dan 20% van de baten uit de eigen fondsenwerving. Het percentage bedraagt in 2010 9,4 in 2009 10,0. Dit percentage blijft dus ruimschoots beneden de door het bestuur gestelde bovengrens en het maximaal door het CBF toegestane percentage van 25.

F. Beheer en administratie

Het bestuur heeft in 2008 besloten dat de kosten voor administratie en beheer (in 2009 € 63.000), in relatie tot de nieuwe richtlijn, niet meer mogen bedragen dan 10% van de som der baten. Dit percentage beoogt ruimte te laten voor eventuele expansie. In 2010 bedraagt dit percentage 4,8 in 2009 4,9. Het kostenpercentage blijft in de meerjaren

begrotingsperiode ruimschoots binnen de gestelde begrenzing van 10%. Het uitgangspunt blijft dat van iedere ontvangen euro een zo groot mogelijk deel wordt aangewend voor de doelstelling.

Ontwikkelingen in de kostensfeer:

Algemeen: De kostenontwikkeling is, voor zover van toepassing, gebaseerd op indexatie per jaar; te weten 2010 1%, 2011 1%, 2012 1,5%, 2013 1,5%.

Meer specifiek:

a. Personeelskosten

Geen personele uitbreiding van de kantoorbezetting.

De salariskosten zijn begroot in overeenstemming met de meerjarige CAO afspraken, te weten niveau salarisbedragen per 31 december 2009 met verhoging eindejaarsuitkering in 2010 van 5,4% naar 8,3%. Aanname structurele stijging 2010 1%, 2011 1%, 2012 1,5%, 2013 1,5%.

Pensioenpremie is begroot op basis van de pensioenregeling van de stichting.

b. Huisvestingskosten

Het huurcontract loopt af per 31/8 2010. Gezien de situatie op de kantorenmarkt (veel leegstand) wordt gestreefd naar handhaving van het huidige huurniveau in het kader van de verlenging van het huurcontract voor de beleidsplanperiode.

Kwalitatieve toelichting lastentoerekening en verdeling

De lastenverdeling naar eerdergenoemde doelstellingen en activiteiten is gebaseerd op de CBF richtlijnen, zo als toegepast met ingang van de jaarrekening 2008 en de navolgende uitgangspunten

* Tijdschrijven door de medewerkers naar werksoort, i.r.t. de doelstellingen en activiteiten;

- Aan de procentuele uitkomsten is toegevoegd een weging op basis van de individuele en gezamenlijke totale personeelskosten op jaarbasis.

* De personeelskosten zijn gewogen toegerekend op basis van tijdbesteding;

- De kosten van vrijwilligers zijn verdeeld op basis van aantallen i.r.t. taken.

* Bij de huisvestingskosten is onderscheid gemaakt tussen het kantoordeel en het vergaderdeel v.w.b. in gebruik zijnde M2;

- Het kantoordeel is op basis van gewogen personeelskosten toegerekend;

- Het vergaderdeel is toegerekend op basis van het aantal en type vergaderingen i.r.t. doelstellingen en activiteiten.

* De kantoor- en algemene kosten zijn waar mogelijk specifiek toegerekend, of op basis van de mate van relatie met genoemde doelstellingen en taken, dan wel i.r.t. de personele bezetting procentueel toegerekend op basis van tijdbesteding.

* Afschrijving en rente zijn voor zover van toepassing specifiek toegerekend, dan wel i.r.t. de personele bezetting procentueel toegerekend op basis van tijdbesteding.

* De overige projectmatige kosten zijn specifiek toegerekend.

* De kosten van publiciteit en communicatie zijn overwegend specifiek toegerekend, dan wel op basis van de gemeten/gewogen relatie.

(Vervangings)investeringen

Uitgangspunt is begroten volgens onze bestendige gedragslijn (het zgn.

“ideaalcomplex”). Er is voor de beleidsplanperiode geen nieuw automatiseringsproject begroot. Wel hogere onderhoudskosten voor automatisering ten behoeve van de doorwerking van updates.

In 2010 wordt beleid ontwikkeld over het al dan niet vervangen van de VW Transporter. Vooralsnog is de huidige beleidslijn gecontinueerd.

De depotploeg heeft gevraagd om rekening te houden met vervanging van de Iveco vrachtwagen. Tegen de achtergrond van de mogelijk toekomstige situatie dat het depot in Delft niet meer om niet beschikbaar zal zijn voor het verzamelen en de opslag van goederen in natura, het laden van de transporten en de gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers daar is geen vervanging begroot. Hogere onderhoudskosten worden, in het kader van uitstel van vervanging, binnen een zekere mate van begrenzing aanvaardbaar geacht.

Omvang en functie Overige reserves

De Overige reserves, als onderdeel van de Reserves, hebben het karakter van een bufferfunctie. Het biedt de stichting de mogelijkheid bij schommelingen in de inkomsten de omvang van de hulpverlening enige tijd op het beoogde niveau te handhaven en daarmee grotere tegenvallers op te vangen. Tekorten dan wel overschotten in enig jaar worden onttrokken c.q. toegevoegd aan de Overige reserves. Bovendien dienen de Overige reserves te voorzien in een budget van € 15.000 voor de Calamiteitencommissie ten behoeve van de dekking van startkosten van advertentie campagnes en mailingacties ingeval van een calamiteit. Ten aanzien van de omvang van de Overige reserves wordt een ondergrens van € 150.000 en een bovengrens van € 300.000 in aanmerking genomen. Wanneer de ondergrens van de Overige reserves wordt doorbroken dient de omvang daarvan, zo nodig via aanpassing van de bestedingen in het dan lopende jaar doch uiterlijk bij de eerstvolgende begroting, zo spoedig mogelijk ten minste tot het ondergrensniveau te worden teruggebracht. Zodra de bovengrens wordt doorbroken wordt het meerdere in het dan lopende jaar doch uiterlijk bij de eerstvolgende begroting aanvullend beschikbaar gesteld ter besteding aan de doelstelling.

Omvang en functie Bestemmingsfondsen

De omvang van de Bestemmingsfondsen per de balansdatum wordt bepaald door de beginstand in enig jaar en de jaarlijkse mutatie van ontvangsten voor en bestedingen aan de onderscheiden geormerkte projecten. Er wordt in continuïteit naar gestreefd om de ontvangsten in enig jaar binnen een periode van een jaar daaraanvolgend te besteden aan de bedoelde geormerkte projecten. Uiteraard met inachtneming van de noodzakelijke zorgvuldigheid ten aanzien van de bestedingsmogelijkheden aan de betreffende projecten. Hierdoor wordt er op jaarbasis een zekere mate van evenwicht bereikt tussen ontvangsten en bestedingen voor de bestemmingsgeldenprojecten en neemt de omvang van de Bestemmingsfondsen van jaar tot jaar in principe niet toe. Sinds 2004 beweegt de maximale omvang van de Bestemmingsfondsen zich tussen de € 470.000 en € 540.000. Er wordt, binnen de begrenzing van de mogelijkheden, naar gestreefd een bovengrens van € 550.000 niet te overschrijden.

Bijlage: Meerjarendoelen bestuurscommissies

De bestuurscommissies van Stichting Hulp Oost-Europa hebben mede op basis van de strategische doelen hun operationele doelen voor de beleidsperiode beschreven.

Hieronder volgt een beknopte weergave daarvan per land of commissie.

Balkan (Bosnië, Kroatië en Servië)

De contacten in Bosnië lopen tot nu toe via christelijke organisaties in plaats van lokale gemeenten, omdat de (huis)gemeenten nog te klein zijn voor het onderhouden van buitenlandse contacten.

In deze beleidsperiode zal in kaart gebracht worden hoe de protestantse kerken/gemeenten zich ontwikkelen en op basis daarvan worden keuzes geëvalueerd en zo nodig herzien.

De stichting continueert het bestaande project Winterhulp en stimuleert daarbij meer betrokkenheid van lokale gemeenten/gemeenteleden. Daarnaast worden mogelijkheden gezocht om bij te dragen aan kadervorming binnen de protestantse minderheid in Bosnië.

Nieuwe projecten worden conform de projectcriteria van de stichting ingevuld.

In Kroatië blijven de stichting het kinderevangelisatiewerk steunen dat vanuit een Baptistengemeente in vier Romadorpen wordt uitgevoerd. Door middel van bijeenkomsten wordt het project meer onder de aandacht van de gemeenteleden gebracht. Daarnaast wil de stichting talentvolle jongeren stimuleren en hen passend vervolgonderwijs laten volgen. De ervaringen in dit project worden ingebracht in de interne discussie en beleidsvorming rond het Romawerk.

De kennis m.b.t. Servië in relatie tot de ontwikkelingen in Oost-Europa wordt op niveau gehouden.

De contacten zijn daarbij de eerste informatiebronnen voor de stichting.

De contacten met gemeenten en werkgroepen worden onderhouden en versterkt door het uitnodigen van contactpersonen uit Servië. Waar mogelijk worden de contacten uitgebreid.

De uitwisseling van kennis en ervaring ter plaatse wordt gecontinueerd d.m.v. conferenties in het conferentiecentrum in Feketic.

De evenwichtige invulling van pastoraat, diaconaat en apostolaat is blijvend een gespreksonderwerp en krijgt kleinschalig vorm d.m.v. het opzetten van diaconale projecten via de kerk. Pastoraat en apostolaat zijn onderwerpen voor predikantenconferenties. Romawerk heeft de speciale aandacht.

Transporten zijn voor Servië nog steeds belangrijk.

Projecten zijn geëvalueerd op betrokkenheid van mensen ter plaatse. Nieuwe projecten worden samen met de aanvragers geformuleerd.

De mogelijkheden voor werkvakanties zijn aanwezig en worden op het huidige niveau gecontinueerd.

Financieel:

Balkan

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van renovatie/nieuwbouwprojecten naar diaconale projecten.

Hongarije

In het grote Hongarije heeft de stichting een beperkt aantal contacten, in twee achtergestelde gebieden, namelijk het noord- en zuidoosten van het land. Daar zullen enkele nieuwe contacten gelegd worden.

Tijdens bezoeken aan de lokale gemeenten staan het geestelijk contact en het wederzijds gesprek met predikant en kerkenraad over de kernaspecten van het gemeente-zijn centraal. Het taakveld diaconaat heeft daarbij, gezien de nood in deze gebieden, prioriteit.

Daarnaast zal de stichting zich inspannen om contacten tussen Nederlandse en Hongaarse gemeenten tot stand te brengen. Gezien de relatief kleine afstand zijn hiervoor goede mogelijkheden aanwezig. Projecten die zich daarvoor lenen worden aan gemeenten in Nederland ter 'adoptie' aangeboden. .

Het aantal werkvakanties in Hongarije wordt uitgebreid tot vier per jaar.

De kennis van het land wordt in kaart gebracht en vergroot om de gekozen werkgebieden goed te kunnen vergelijken met het algemene beeld van het land. Het betreft kennis op zowel maatschappelijk, politiek, economisch als ook kerkelijk gebied. Deze kennis zal via het PR-beleid van de stichting onder de aandacht van de achterban worden gebracht. Kennis van etnische groepen wordt ingebracht bij de beleidsvorming rond de Romaproblematiek.

Financieel:

Hongarije

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van renovatie/nieuwbouwprojecten naar diaconale projecten.

Oekraïne

In Oekraïne is de stichting betrokken bij enkele grote projecten, zoals het kindertehuis in Nagydobrony en verschillende onderdelen van het Romawerk. De steun daaraan kan in deze beleidsperiode nog niet afgebouwd worden. Nieuwe projecten zullen voor een termijn van maximaal drie jaar worden aangeaan.

In de ontmoetingen met de lokale gemeenten vraagt de stichting onder andere aandacht voor de diaconale en missionaire aspecten van het gemeente-zijn, die vaak nog weinig ontwikkeld zijn. Het aangaan van gemeentecontacten met Nederlandse gemeenten wordt gestimuleerd.

Daarnaast zoekt de stichting enkele nieuwe contacten, waarin ze zich eerst richt op kennismaking en geestelijk contact, zonder direct financiële verplichtingen aan te gaan.

In Oekraïne worden veel projecten uitgevoerd door lokale werkgroepen en andere initiatiefnemers. De contacten met hen worden geïntensiveerd om kennis te delen en het werk af te stemmen. Vooral bij de Romaprojecten neemt de stichting het initiatief om de activiteiten zoveel mogelijk te stroomlijnen en uit te breiden. Tevens zullen de mogelijkheden onderzocht worden om Romaprojecten te financieren vanuit EU-fondsen. Ook in bredere zin zal de stichting haar kennis over de Oekraïne op peil houden en waar nodig vergroten.

Financieel:

Oekraïne

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van materiële projecten naar diaconale projecten.

Polen

Al meer dan vijftien jaar staat evangelisatie (met name onder kinderen en jongeren) centraal bij de projecten in Polen. De beide centra ARKA 1 en 2 (resp. ten zuiden van Warschau en in Oost Warschau) worden voor dit doel al jaren intensief gebruikt.

De komende jaren blijft evangelisatie speerpunt van het werk. In ARKA 2 is inmiddels een nieuwe gemeente ontstaan. Door de financiële crisis is er een sterke vermindering van de koopkracht in de woonwijk rond ARKA 2. Hierdoor neemt de armoede daar toe.

Naast het kinderwerkproject zal in de komende jaren het diaconale werk van de nog zo jonge gemeente ondersteund worden.

Met het stichtingsbestuur van de beide evangelisatiecentra ARKA 1 en 2 wordt intensief overlegd over de volgende stap in de verdere ontwikkeling en verbetering van de organisatiestructuur.

De gesprekken zijn gericht op vermindering van de ondersteuning van de exploitatie, het ombuigen van de hulpverlening naar (deel)projecten en de uitbreiding van het evangelisatiewerk in ARKA 1 t.b.v. jongeren en andere doelgroepen.

Met de kerkleiding van de Christian Evangelical Church in Poland (waar ARKA 1 & 2 ook bij horen) zal de samspraak voortgezet worden. Op diverse terreinen zullen projecten gerealiseerd worden, o.a. op het vlak van lectuur. Er zal geprobeerd worden meer lectuur via de kerkleiding te verspreiden. Er zijn weinig gemeentecontacten op dit moment. Het beleid is erop gericht om, naast de gemeenten Oene en Wapenveld, enkele nieuwe Nederlandse gemeenten te zoeken die mee willen doen.

Financieel:

Polen

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van renovatie/nieuwbouwprojecten naar lectuur en toerustingsprojecten.

Roemenië

De ingezette lijn van het stimuleren van evenwicht tussen de kernaspecten van het gemeente-zijn wordt verder uitgewerkt in een plan van aanpak voor Roemenië. Het missionaire heeft daarbij prioriteit.

Voor bestaande projecten zijn de projectbijdragen al lange tijd niet verhoogd. Daardoor is er feitelijk door de inflatie een verlaging van de bijdrage ontstaan.

Historisch gezien steunt de stichting een groot aantal projecten in Roemenië. Nieuwe projecten zullen altijd met een einddatum worden geformuleerd. Een uitzondering geldt voor projecten gerelateerd aan armoede. Daarin wordt geen einddatum maar wel een evaluatiemoment opgenomen.

Bij wijze van uitzondering worden bij het vormen van nieuwe gemeenten nog bouwprojecten ondersteund.

In het noordoosten van Roemenië zijn nieuwe gebieden in beeld gekomen waar de armoede groot is. In Moldavië zijn er contactmogelijkheden via een evangelist van de BER. De stichting onderzoekt met welke aanwezige kerken gezien de identiteit samengewerkt kan worden.

De kennis van Roemenië en de positie van de kerken worden op peil gehouden, uitgebreid en uitgewisseld met lokale werkgroepen. Met de werkgroepen wordt jaarlijks een avond georganiseerd over de Romaproblematiek.

Financieel:

Roemenië West

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van agrarische projecten naar missie- en toerustingsprojecten.

Roemenië Midden

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van materiële projecten naar missie- en toerustingprojecten.

Roemenië Oost

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van zorgprojecten naar diaconale projecten en toerustingprojecten.

Slowakije

In Slowakije ligt het accent op het onderhouden van contacten ter bemoediging van de gemeenten in de veelal moeilijke geestelijke omstandigheden in Slowakije. In dit werk wordt veel wederkerigheid ervaren. Tijdens de bezoeken zal het gemeente-zijn regelmatig aan de orde komen. Dit wordt toegespitst op de aspecten die in Slowakije nog minder ontwikkeld zijn. De kennis over het grondvlak van de kerk, wordt ingebracht bij de beleidsvorming rond toerusting.

In relatie tot het aantal contacten is het aantal projecten erg klein. Gezien de verslechterende economische situatie in Slowakije zoekt de stichting naar mogelijkheden om de diaconale projecten uit te breiden. Gedacht wordt aan weeshuizen, gehandicapten- en ouderenzorg.

De kennis van de situatie in Slowakije en de positie van de kerk en de individuele christenen wordt op peil gehouden, gedeeld binnen de stichting en – via de media - met de achterban.

De Romaproblematiek ligt in Slowakije politiek heel gevoelig. Hiermee wordt voorzichtig omgegaan. De formele afronding van het 'legaatproject' via de jongerenorganisatie Firesz vond plaats in 2009. De betrokkenheid met deze organisatie blijft.

De samenwerking met lokale werkgroepen wordt geïntensiveerd. Slowakije is een goed bereikbaar land met goede mogelijkheden voor gemeentecontacten. Ook zullen enkele projecten worden geselecteerd die voldoen aan de criteria voor jongerenavonturen.

De samenwerking tussen predikanten in Slowakije zal worden bevorderd onder andere door een conferentie te organiseren rond een relevant thema.

Financieel:

Slowakije

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van renovatie/nieuwbouwprojecten naar diaconale projecten.

Lectuur, Vorming en Toerusting

De projecten van de commissie Lectuur, Vorming en Toerusting (LVT) worden uitgevoerd ten dienste van lectuurverspreiding en toerusting van de lokale gemeenten. Vanuit de landenteams en via de contacten met uitgeverijen wordt een inventarisatie gemaakt van de behoeften. Op basis daarvan wordt vastgesteld welke projecten de commissie LVT uitvoert/begeleidt. Het grootste deel van de projecten wordt uitgevoerd door de landenteams zelf.

Gezien de beleidslijn 'werken op het grondvlak van de kerk', wil de commissie LVT deze beleidsperiode meer ruimte creëren voor de algemene toerustingprojecten, lectuurprojecten en kinder- en jeugdvakantieprojecten die uitgevoerd worden door de landenteams.

Om de positie van de commissie LVT helder te maken, wordt een interne discussie met de landenteams gevoerd over de ondersteunende functie van LVT. Tevens zal een overlegstructuur worden ingericht waarin de uitwisseling geoptimaliseerd wordt.

In de beleidsperiode vindt een evaluatie plaats van de projecten. Projecten moeten gericht zijn op de doelgroepen kinderen/jeugd, lokale gemeenten (o.a. kader), predikanten en studenten theologie. Daarnaast wordt gekeken naar de schaalgrootte en de efficiency per project.

Om de kennis van de theologische ontwikkelingen in Oost-Europa bij te houden, wordt een netwerk op universitair niveau opgezet en onderhouden. Tevens wordt gewerkt aan een netwerk van uitgevers dat kennis inbrengt over uitgaven voor onze doelgroepen.

De commissie LVT stelt zich als doel de interne initiatieven rond kadervorming onder Roma te stimuleren door financiële mogelijkheden te scheppen. Daarnaast neemt ze de coördinatie van dit proces op zich, in samenspraak met betrokkenen.

De werkgroepenavonden rond het thema gemeentecontacten worden gecontinueerd. Hierbij heeft LVT een coördinerende rol. De directe contacten worden onderhouden door de landenteams.

Financieel:

Lectuur, vorming en toerusting

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van lectruprojecten naar toerustingprojecten.

Onderwijscommissie

De onderwijscommissie heeft geen directe contacten met lokale gemeenten om projecten uit te voeren. Wel wordt ernaar gestreefd kerken en gemeenten te betrekken bij de lopende onderwijsprojecten.

De commissie gaat zich verdiepen in officiële regelgeving rond het onderwijs in respectievelijk Roemenië, Oekraïne, Servië en Slowakije. De verkregen kennis wordt verwerkt tot een bijdrage aan de beleidsdiscussies binnen de stichting.

Het netwerk van contacten met scholen en besturen in Nederland wordt uitgebreid. Hierdoor kan meer bekendheid gegeven worden aan de onderwijssituatie in Oost-Europa en wordt er aan gewerkt meer fondsen te verkrijgen voor onderwijsprojecten.

De contacten in Oost-Europa worden jaarlijks rond een thema met elkaar in verbinding gebracht. De begeleiding van kleine projecten wordt niet alleen geëvalueerd op efficiëntie en effectiviteit, maar ook op uitvoering van de stichtingsdoelstelling van bemoediging en toerusting.

De betrokkenheid van jongeren bij onderwijsprojecten krijgt gestalte door actief vrijwilligers te zoeken die het Romaonderwijs in Oekraïne willen ondersteunen. Doelgroepen hiervoor zijn jongeren uit Hongaarssprekende landen en eventueel uit Nederland. Daarnaast worden jongeren in de Romagemeenschap gezocht die ingeschakeld kunnen worden bij het onderwijs in de Romascholen.

Financieel:

Onderwijs

In de concrete programma's en activiteiten in de beleidsplanperiode voltrekt zich in de geplande bestedingen een beperkte verschuiving van materiële projecten en basis onderwijsprojecten naar Roma onderwijsprojecten.

Commissie Fondsenwerving

De Commissie Fondsenwerving zal het benaderingsbeleid uitvoeren en in het derde jaar evalueren. De nog openstaande aanbevelingen uit een analyse (2008) van de fondsenwerving worden beoordeeld op prioriteit en in die volgorde uitgevoerd.

In Oost-Europa worden mensen gezocht die actuele informatie willen aanleveren voor publicaties van de stichting.

De vrijwilligers die werkzaam zijn bij de stichting zullen via workshops getraind worden in het verzamelen van de juiste informatie en beeldmateriaal voor de stichtingspublicaties.

De redactieformule van 'h magazine' wordt herzien, om actueel te blijven qua inhoud en uitstraling. Daarnaast wordt de website vernieuwd, mede met het oog op de steeds belangrijker wordende rol van digitale communicatie, zowel inhoudelijk als financieel.

OndernemersPlus

OndernemersPlus richt zich deze beleidsperiode vooral op naamsbekendheid en vergroting van de inkomsten, door het werk van de stichting te promoten op beurzen.

Het benaderingsbeleid voor ondernemers zal worden uitgevoerd en geëvalueerd.

Jongerencommissie

Binnen de Jongerencommissie lag het accent vooral op diaconale projecten. In deze beleidsperiode wordt bij de projectkeuzen meer balans gezocht tussen pastoraat, diaconaat en apostolaat.

In de afgelopen periode is het aantal werkvakanties sterk gegroeid. Nu is het tijd voor consolidatie of eventueel een voorzichtige groei. In overleg met de landencoördinatoren wordt bezien of er behoefte is aan reizen naar nieuwe gebieden. Werkvakanties komen vanaf nu op de projectenlijst van de landenteams. Er zullen tevens projectplannen voor worden gemaakt. Deze plannen vormen ook een handvat voor de terugkoppeling/evaluatie na de reis en de communicatie met de landencoördinatoren.

De Jongerencommissie concentreert zich deze beleidsperiode vooral op de nieuwe website en de jongerenkrant. De jongerenkrant draagt bij aan het informeren van jongeren over het werk van de stichting en over de werkvakanties. Via een introductieavond (de expeditieavond) en de website zullen de vakantiegangers van het vorige jaar er opnieuw bij betrokken worden. De Jongerencommissie gaat daarnaast graag in gesprek met de 'kenniscommissie' over onderwerpen als 'de leefwereld van jongeren in Oost-Europa' of 'de invloed/perceptie van werkvakanties bij de mensen in Oost-Europa'. Deze kennis kan gedeeld worden via de jongerenkrant en de website. De Jongerencommissie wil graag participeren in de profilering van de stichting als kenner van Oost-Europa en zal bijdragen aan de uitvoering van de voor haar relevante punten in het fondsenwervingsbeleid.

De samenwerking tussen kantoor en Jongerencommissie met betrekking tot werkvakanties wordt vastgelegd in een draaiboek.